

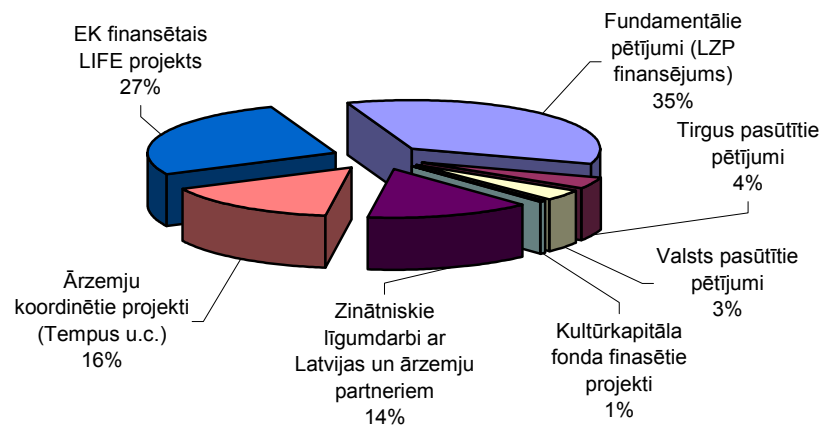
3.2. PĒTNIECĪBAS DARBA FINANSĒJUMS

LU akadēmiskā personāla individuālie projekti tiek grupēti atbilstoši pētniecībai un citām aktivitātēm saņemtajam finansējuma veidam. 2002.g. finansējums pētniecībai LU bija 1316,8 tūkstoši Ls. 42 % no kopējā finansējuma tika saņemts no LZP rīcībā nodotās valsts budžeta daļas, ko sastādīja fundamentālo un lietišķo pētījumu projekti un citas LZP finansējuma sadaļas (3.2.1. tabula). Salīdzinot ar 2001.gadu, šis finansējums ir samazinājies par 30 tūkst. Ls jeb 5,1 %.

2002. gadā LU struktūrvienībās tika izstrādāti 103 fundamentālo un lietišķo pētījumu projekti 364 tūkstošu latu apjomā (3.2.1. tabula).

Pētniecisko un citu projektu ieņēmumu struktūra procentos pa projektu grupām parādīta 3.2.1. att.

3.2.1.att. LU (bez JPI) projektu finansējuma sadalījums

3.2.1. tabula

Finansējums no Latvijas Zinātnes padomes

Ieņēmumu veids	2000.g.		2001.g.		2002.g.	
	skaits	apjoms (tūkst.Ls)	skaits	apjoms (tūkst.Ls)	skaits	apjoms (tūkst.Ls)
Granti	90	346	102	364	103	364
Centralizētais finansējums	6	30	7	31	6	31
Starptautiskās sadarbības finansējums	95	35	111	139	102	34
Doktorantūras finansējums	24	21	32	29	35	31
Sadarbības projekti	17	97	25	20	16	91
Ekspertu darba samaksa						2
KOPĀ:	232	529	277	583	262	553

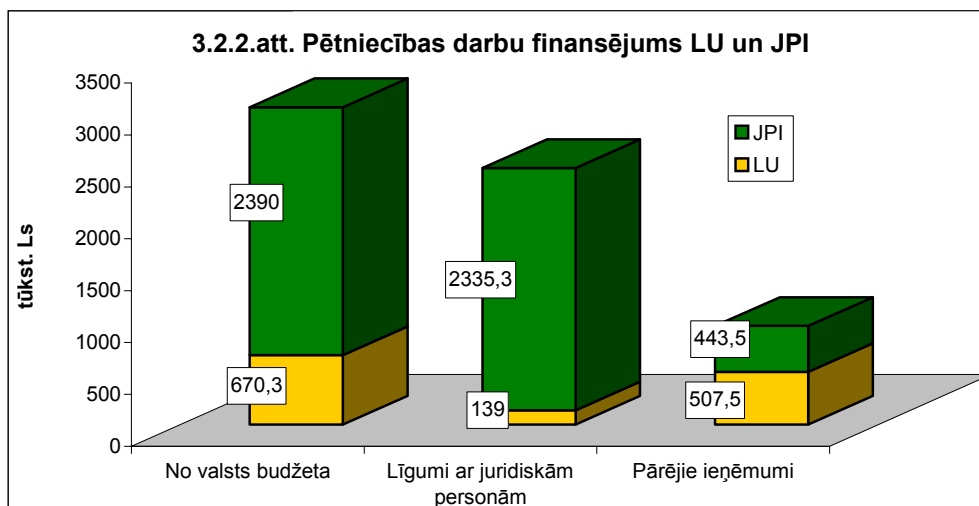
2002.g. kopējais LU zinātniskās darbības finansējums bija 6411,6 tūkst. Ls (3.2.2. tabula). Salīdzinājumā ar 2001.g., finansējums ir palielinājies par 7,8 %. 3,0 miljoni Ls

jeb 47,7 % tika saņemti no valsts budžeta. 2002.g. LU strādāja 1968 akadēmiskos amatos ievēlēti cilvēki, tātad no valsts budžeta zinātniskajam darbam tika saņemti 1555 Ls uz vienu akadēmisko personu.

3.2.2. tabula

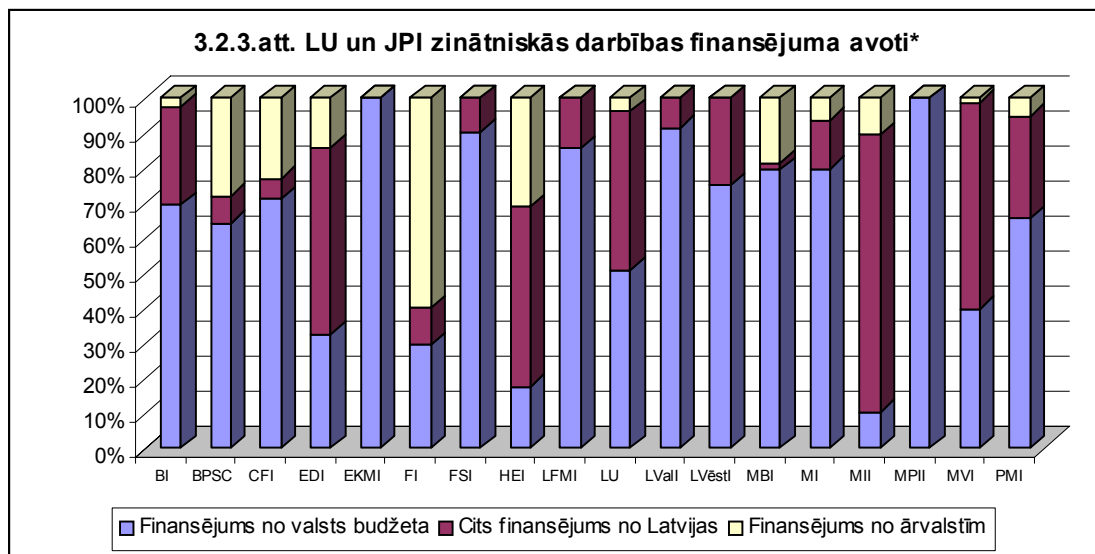
LU un JPI zinātniskās darbības finansējuma avoti (tūkst. Ls)

LU un JP institūti	Kopā			Finansējums no valsts budžeta			Cits finansējums no Latvijas			Finansējums no ārvalstīm		
	2000	2001	2002	2000	2001	2002	2000	2001	2002	2000	2001	2002
LU	979,8	1027,6	1316,8	650,2	674,6	670,3	325,4	324,5	595,1	4,2	28,5	51,4
MII	1189,1	1193,5	1272,4	113,9	122,9	131,7	1018,8	943,5	1006,4	56,4	127,1	134,3
CFI	437	591	565,2	353	377,6	401,8	43,9	30,4	32,4	40,1	183	131
MBI	122	163,6	151,3	113,9	123,3	120,2	8,1	2	2,8	0	38,3	28,3
BPSC	341,9	598,8	534,5	271,5	325,4	343,4	18,9	93,6	40,1	51,5	179,8	151
LVēstl	255,9	293	233,9	183,6	178,7	175,5	22,9	114,3	58,4	0	0	0
MI	31,3	32	44,6	26,4	30,9	35,6	4,9	0	6,2	0	1,1	2,8
HEI	253,8	176	270,7	38,7	42,6	47,3	197,1	96,9	139,2	18	36,5	84,2
PMI	293,6	275,1	284,3	193,7	182,1	186,5	98,2	83,5	83,0	1,7	9,5	14,8
EDI	254,3	377,4	370,3	95,6	93,4	120,3	150,7	211,6	197,9	8	72,4	52,1
FI	153,6	231,8	452,5	115,5	103,4	133,1	1,2	5	48,1	36,9	123,3	271,3
EKMI	63,9	35,7	26	63,9	35,7	26	0	0	0	0	0	0
BI	237,1	279,6	293,9	194,6	194,2	204,2	37,2	76,8	82,5	5,3	8,6	7,2
LVaII	117,6	113,1	110,2	107,6	104,3	100,8	10	8,8	9,4	0	0	0
FSI	206,9	212,2	184,7	180,2	178,9	167	26,7	28,1	17,7	0	5,2	0
LFMI	144,4	178,5	143	123,7	124,1	122,3	20,7	54,4	20,7	0	0	0
MPII	29,9	20,3	19,4	29,9	20,3	19,4	0	0	0	0	0	0
MVI	162,4	115,6	137,9	75,1	58,4	54,9	52	40,3	81,1	35,3	16,9	1,9
KOPĀ	5274,5	5914,8	6411,6	2931	2970,8	3060,3	2036,7	2113,7	2421,0	257,4	830,2	930,3

* Pēc CSP datiem

Atšķirīga ir dažādu institūtu finansējuma struktūra (3.2.3.att.). 100 % finansējuma no valsts budžeta saņēma Eksperimentālās un klīniskās medicīnas institūts un Medicīniskās pēcdiploma izglītības institūts. Matemātikas un informātikas institūtam, Mikrobioloģijas un virusoloģijas institūtam un Elektronikas un datorzinātņu institūtam attiecīgi 79,1 %, 58,8 % un 53,4 % finansējuma sastādīja cits finansējums no Latvijas. Fizikas institūtā 60,0 %, Biomedicīnas pētījumu un studiju centrā 28,3 % un Hidroekoloģijas institūtā 31,1 % no pētījumiem tika finansēti no ārvalstīm.

* Pēc CSP datiem

2002.g. valsts budžeta dotācija zinātniskās darbības nodrošināšanai bija Ls 6 158 311. No šīs summas pētījumu projektiem (grantiem) tika atvēlēts 3 374 121 Ls. LU un JPI 2002.g. tika realizēts 321 LZP finansēts pētījumu projekts par 1 664 428 Ls, t.i., 56,5 % no visa LZP finansējuma (3.2.3.tabula). 103 projekti par 366 356 Ls tika realizēti LU, tas ir 22 % no kopējā LU un JPI saņemtā.

3.2.3. tabula

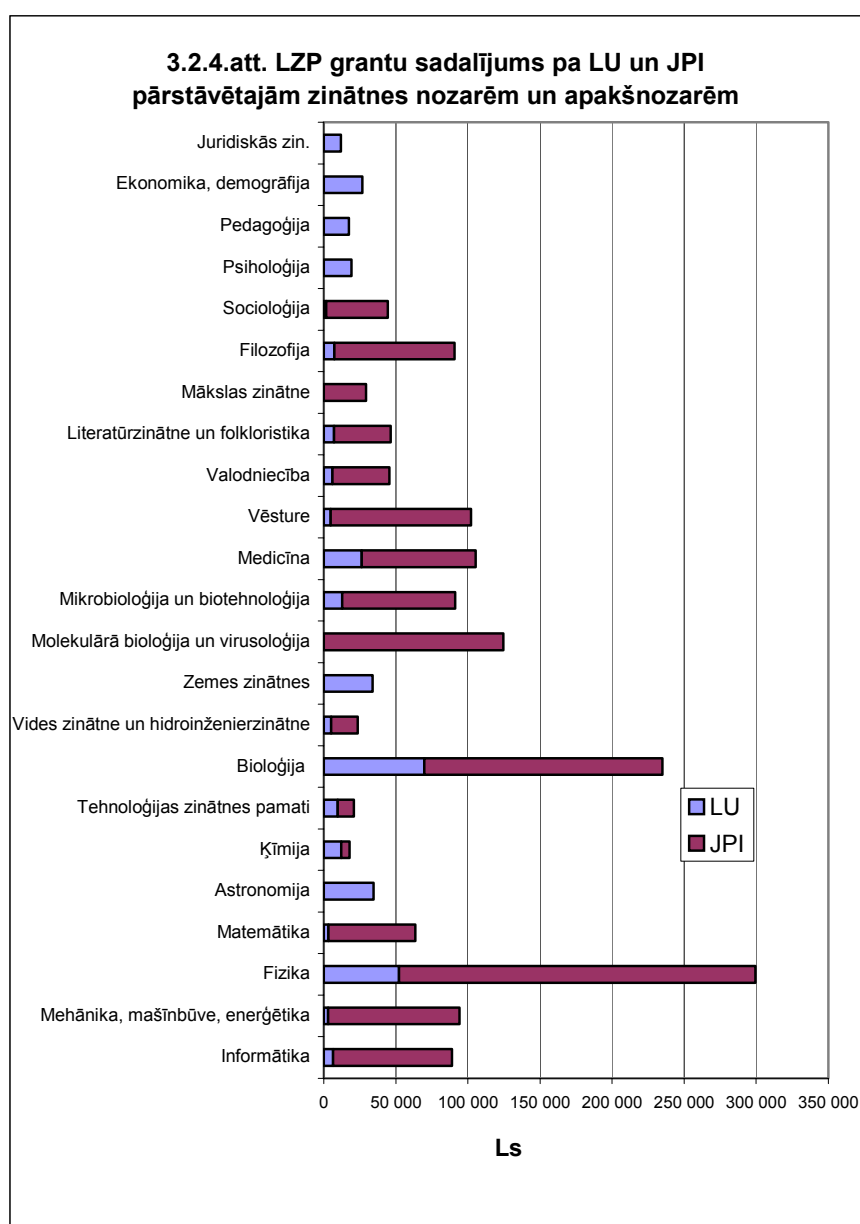
**LU un JPI izstrādātie LZZ finansētie fundamentālo un lietišķo pētījumu projekti
(grantu) pa zinātņu nozarēm 2002.g.**

Nozares un apakšnozares	Kopējais LZZ finansējums nozarē (Ls)	LU un JPI			LU			
		Grantu skaits	Summa (Ls)	% no nozares fin.	Grantu skaits	Summa (Ls)	% no nozares fin.	% no kopējā LU un JPI fin. nozarē
Informātika	187 944	20	88 879	47,3	3	6 559	3,5	7,4
Mehānika, mašīnbūve, enerģētika	250 694	13	94 186	37,6	1	3 084	1,2	3,3
Fizika	344 341	53	299 420	87,0	13	52 316	15,2	17,5
Matemātika	69 516	16	63 777	91,7	2	3 318	4,8	5,2
Astronomija	34 517	5	34 517	100	5	34 517	100	100
Ķīmija	343 437	6	17 858	5,2	4	12 020	3,5	67,3
Tehnoloģijas zinātnes pamati	156 940	5	20 903	13,3	1	9 730	6,2	46,6
Bioloģija	263 286	41	234 825	89,2	17	69 651	26,5	29,7
Vides zinātne un hidroinženierzinātne	30 790	5	23 609	76,7	2	5 214	16,9	22,1
Zemes zinātnes	33 842	15	33 842	100	15	33 842	100	100
Molekulārā bioloģija un virusoloģija	127 722	19	124 561	97,5	-	-	-	-
Mikrobioloģija un biotehnoloģija	115 465	14	91 146	78,9	2	12 646	11,0	13,9
Medicīna	349 396	30	105 451	30,2	9	27 442	7,9	26,0
Vēsture	102 102	14	102 102	100	3	4 748	4,7	4,7
Valodniecība	52 987	9	45 568	86,0	2	6 093	11,5	13,4
Literatūrzinātne un folkloristika	47 687	7	46 362	97,2	2	7 153	15,0	15,4
Mākslas zinātne	31 793	6	29 276	92,1	-	-	-	-
Filozofija	94 570	18	90 768	96,0	1	951	1	1
Socioloģija	59 515	5	44 469	74,7	1	1 798	3,0	4,0
Psiholoģija	27 300	7	19 199	70,3	7	19 199	70,3	100
Pedagoģija	25 276	6	17 443	69,0	6	17 443	69,0	100
Ekonomika, demogrāfija	179 361	5	24 440	13,6	5	24 440	13,6	100
Juridiskās zin.	17 740	2	11 827	66,7	2	11 827	66,7	100
KOPĀ	2 946 221	321	1 664 428		103	366 356		

Visi Latvijā finansētie pētījumi astronomijā, Zemes zinātnēs un vēsturē, vairāk nekā 90 % pētījumu matemātikā, molekulārajā bioloģijā un virusoloģijā, literatūrzinātnē un folkloristikā, mākslas zinātnē un filozofijā 2002.g. ir notikuši LU un tās institūtos (3.2.3. tabula).

Atsevišķās nozarēs – astronomijā, Zemes zinātnēs, psiholoģijā, pedagoģijā, ekonomikā un juridiskajās zinātnēs – pētījumi pilnībā tiek veikti LU struktūrvienībās, bet molekulārajā bioloģijā, virusoloģijā un mākslas zinātnē tikai JPI. Pārējās nozarēs sadalījums ir dažāds.

Salīdzinot ar 2001.g., LU struktūrvienībās palielinājies finansējums uz vienu pētniecībā iesaistīto zinātnisko darbinieku (3.2.5. tabula, 3.2.6. att.). Ja pagājušajā gadā tas bija vidēji 816 Ls, tad šogad 1100 Ls. JPI finansējums uz vienu pētniecībā iesaistīto zinātnisko darbinieku 2002.gadā palicis praktiski nemainīgs salīdzinājumā ar 2001.gadu. Vismazākais finansējums uz vienu zinātnisko darbinieku ir Eksperimentālās un klīniskās medicīnas institūtā – tikai 1000 Ls, kā arī vidēji LU struktūrvienībās – Ls 1100. JPI finansējums uz 1 zinātnieku svārstās no Ls 1000 Eksperimentālās un klīniskās medicīnas institūtā un Ls 1600 Medicīniskās pēcdiploma izglītības institūtā līdz Ls 13800 Matemātikas un informātikas institūtā un Ls 14300 Hidroekoloģijas institūtā (3.2.5.tabula). Vidēji JPI finansējums uz vienu pētniecībā iesaistīto zinātnisko darbinieku 2001.g. bija Ls 5880.

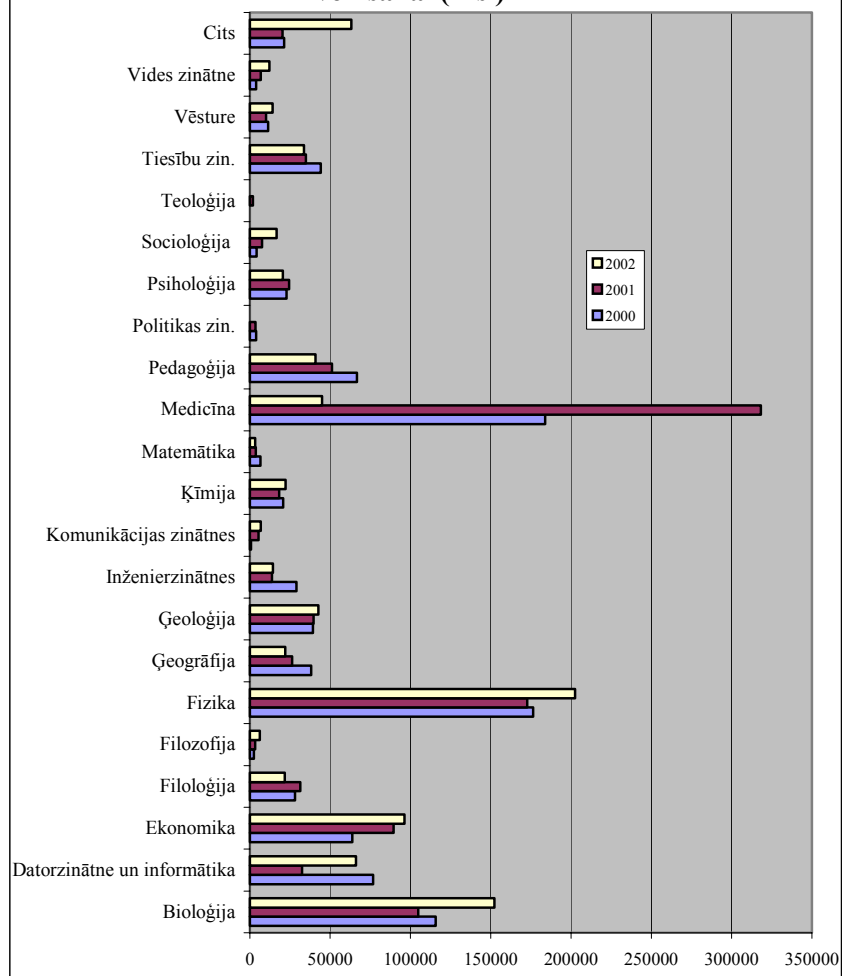

3.2.4. tabula

LU (bez JPI) ieņēmumi pētniecības darba veikšanai dažādās zinātņu nozarēs

Nozare	Gads					
	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Bioloģija	140721	183143	132272	115737	104790	152279
Datorzinātne un informātika	42092	303426	55374	76795	32479	66101
Ekonomika	46229	62324	155223	63754	89452	96380
Filoloģija	24874	29097	21926	28164	31473	21637
Filozofija	6880	4820	7750	2532	3387	6277
Fizika	137453	197205	181252	176438	172601	202536
Ģeogrāfija	30543	47687	31557	38222	26420	22169
Ģeoloģija	39266	43295	39919	39435	39747	42651
Inženierzinātnes	25437	27724	36668	29069	13792	14295
Komunikācijas zinātnes				713	5448	6824
Ķīmija	26725	13281	20696	20708	18218	22261
Matemātika	10373	9688	4471	6589	3690	3318
Medicīna	3800	4138	18972	183936	318168	44904
Pedagoģija	117638	79167	92349	66694	51244	40981
Politikas zin.	2266	38436	11266	3895	3500	
Psiholoģija	15184	16902	17202	22821	24377	20625
Socioloģija	4412	5124	2126	4326	7597	16750
Teoloģija	3255	6650	795		2000	
Tiesību zin.	63574	40022	38734	44220	34834	33644
Vēsture	14092	9634	14243	11503	10132	14160
Vides zinātne				3841	6794	12214
Cits	107717	17045	22920	21341	20369	476794
Kopā	754 814	1 121 763	905 715	960 733	1 020 512	1 316 800

3.2.5.att. LU (bez JPI) ieņēmumi pētniecības veikšanai (Ls)

Finansējums uz 1 pētniecībā iesaistīto darbinieku*

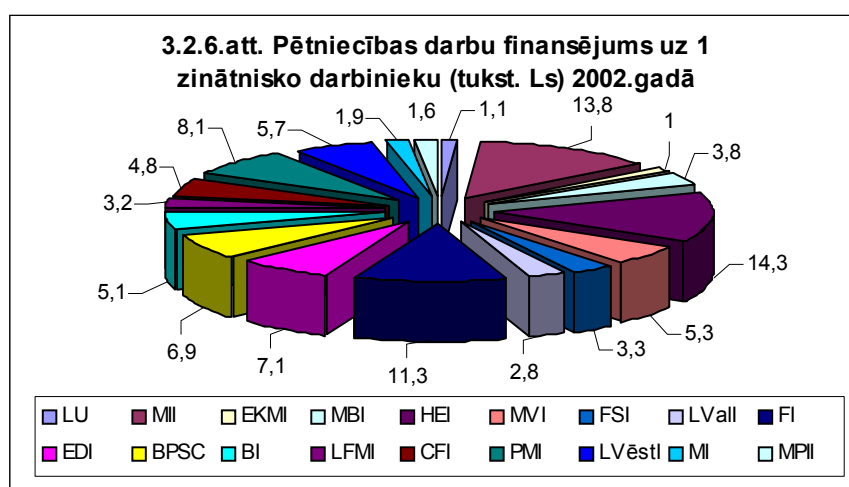
Struktūrvienība	Finansējums uz 1 pētniecībā iesaistīto darbinieku (Ls)	Finansējums uz 1 pētniecībā iesaistīto zinātnisko darbinieku (Ls)	Finansējums uz 1 akad.pers.loc. (Ls)
LU	933	1 100	1 105
MII	8 961	13 800	25 967
EKMI	897	1 000	1 040
MBI	2 910	3 800	3 783
HEI	6 295	14 300	13 535
MVI	2 419	5 300	5 304
FSI	2 639	3 300	3 298
LVall	2 629	2 800	2 826
FI	5 728	11 300	11 313
EDI	5 973	7 100	16 100
BPSC	5 043	6 900	6 942
BI	2 696	5 100	4 592
LFMI	2 750	3 200	3 178
CFI	3 898	4 800	4 790
PMI	2 962	8 100	8 123
LVēstl	3 965	5 700	5 705
MI	1 312	1 858	1 858
MPH	1 617	1 600	1 617

* Pētniecībā iesaistītie darbinieki – zinātniskie darbinieki, tehniķi un laboranti, apkalpojošais personāls

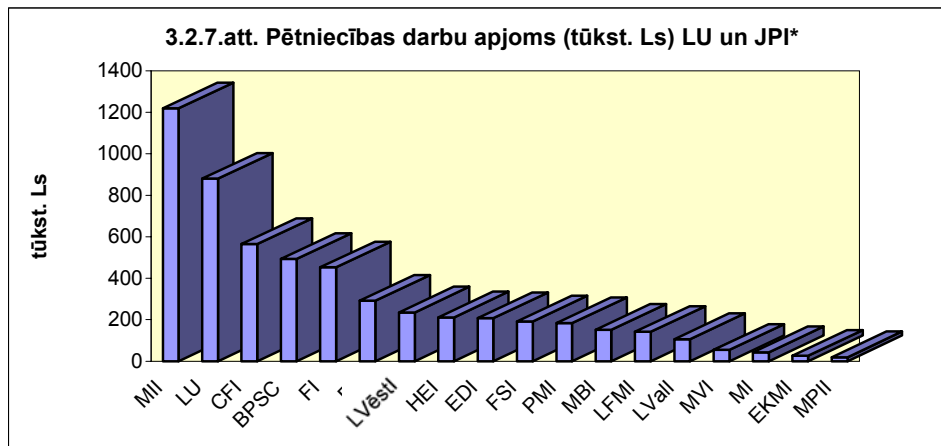
* Pētniecībā iesaistītie zinātniskie darbinieki – darbinieki ar augstāko izglītību, kuri veic zinātnisko darbu. To skaitā ietilpst arī zinātnisko iestāžu vadītāji un viņu vietnieki.

Augstskolās zinātnisko darbinieku skaitā iekļauj gan tos darbiniekus, kuri ar zinātnisko darbu nodarbojas pilnu darba laiku, gan tos, kuri veic pasniedzēja darbu un tikai daļu no sava darba laika velta zinātniskajam darbam.

* Akadēmiskā personāla locekļi – darbinieki, kuri ieņem vēlētus akadēmiskos amatus: profesors asociētais profesors, docents, vadošais pētnieks, pētnieks, lektors, asistents

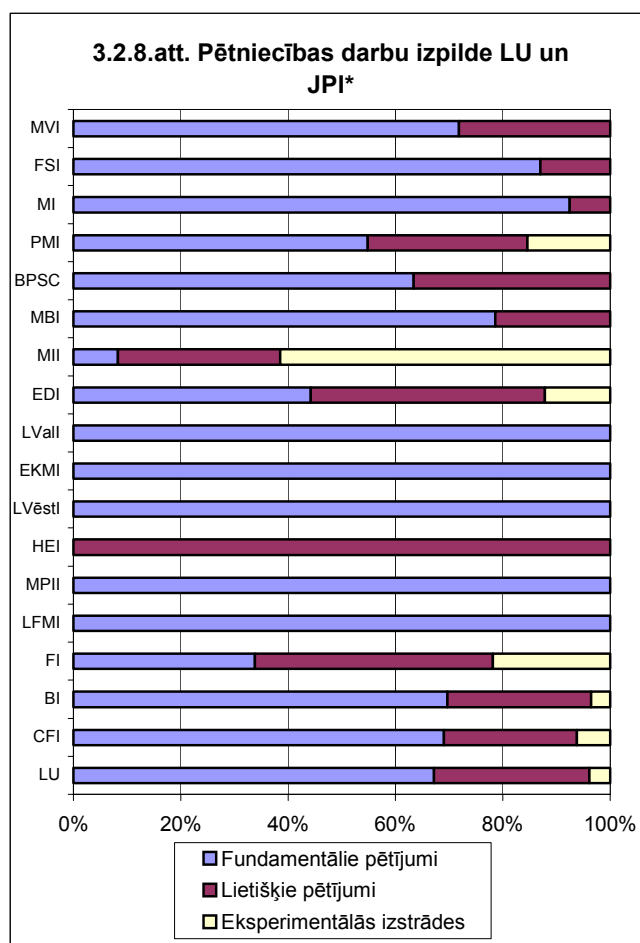

Faktiskās izmaksas pētniecības darbu izpildei LU un JP institūtos redzamas 3.2.7. attēlā.

* Pēc CSP datiem

LU un JPI vidēji 51,2 % izdevumu tērēti fundamentālajiem pētījumiem, 30,7 % lietišķajiem pētījumiem un 18,1 % eksperimentālajām izstrādēm (3.2.8. att.).

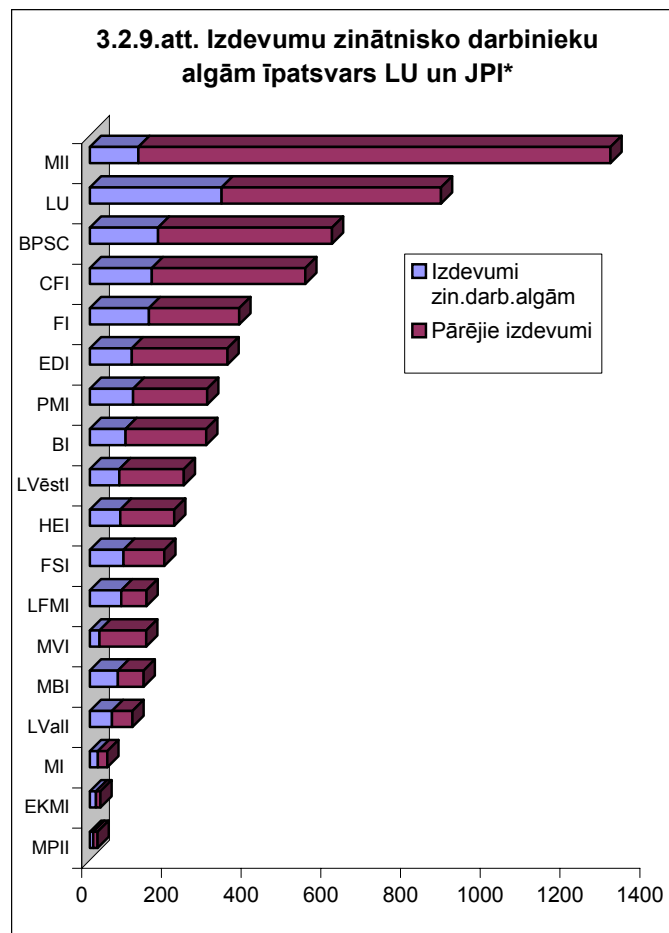
* Pēc CSP datiem

LU un JP institūtu izdevumi, tai skaitā darba algām izlietotie līdzekļi, redzami 3.2.6. tabulā un 3.2.9.attēlā. Darba algām vidēji izlietoti 49,8 % no kopējās izdevumu summas.

3.2.6. tabula

LU un JPI izdevumi darba algām

Struktūrvienība	Kopējie izdevumi (tūkst. Ls ar vienu zīmi aiz komata)	T.sk. darba algām			
		Kopā		t.sk. zinātniskajiem darbiniekiem	
		(tūkst. Ls)	%	(tūkst. Ls)	%
LU	880,6	452,2	51,4	330,1	37,5
MII	1305,3	561,6	43	121,5	9,3
EKMI	26,0	7,5	28,8	15,2	58,5
MBI	134,4	80,9	60,2	69,6	51,8
HEI	211,3	91,5	43,3	76,1	36
MVI	141,3	48,9	34,6	23,8	16,8
FSI	186,1	112,2	60,3	83,9	45,1
LValI	106,4	59,0	55,5	55,2	51,9
FI	374,1	212,5	56,8	147,7	37,9
EDI	344,5	157,1	45,6	104,7	30,4
BPSC	606,9	238,6	39,3	170,4	28,1
BI	291,3	144,1	49,5	89,7	30,8
LFMI	141,5	90,6	64	78,7	55,6
CFI	540,0	200	37	155	28,7
PMI	294,0	159,0	54,1	108,2	36,8
LVēstI	235,5	120,2	51	73,5	31,2
MI	43,1	24,1	55,9	20,2	46,9
MPII	19,4	7,9	40,7	7,9	40,7
Vidēji JPI			48,2		37,4

* Pēc CSP datiem

LU struktūrvienību pētniecisko un citu projektu izdevumu struktūra parādīta 3.2.7. tabulā un 3.2.10. attēlā.

3.2.7. tabula

Pētniecisko un citu projektu izdevumu struktūra

Izdevumu veids	Pētniecisko u.c. projektu grupas							
	KOPĀ	LZP finansējums	Tirgus orientētie pētījumi	Valsts pasūtītie pētījumi	Zinātniskie līgumdarbi ar Latvijas un ārzemju uzņēm.	Līgumdarbi ar Kultūrkapitāla fondu	EK finansētais LIFE projekts	ES u.c. sadarb. Projekti, ziedojumi un dāvinājumi
Darba algas	483 938	320 308	11 649	34 503	67 118	3 960	14 649	31 751
Darba devēja soc. apdrošināšanas iemaksas	118 266	78 018	2 979	8 576	16 702	645	3 797	7 548
Komandējumu un dienesta braucienu izdevumi	114 705	56 505	3 962	1 210	20 463	2 718		29 847
Pakalpojumu apmaksa	165 580	43 640	42 447	3 496	26 060	650	1 301	47 987
Materiālu, energoresursu, ūdens un inventāra vērtībā līdz Ls 50 par 1 vienību	50 131	29 811	1 595	5 327	8 241	616	800	3 741
Grāmatu un žurnālu iegāde	4 030	3 264			66			700
Stipendijas (Erasmus, Socratis)	91 840				17 540			74 299
Kapitālie izdevumi	165 264	21 483	708	876	18 286		6 593	117 318
Kustamie īpašumi (virs Ls 50)	162 331	20 705	625	876	20 493	0	6 481	113 151
Intelektuālie īpašumi	2 933	778	83		-2 207		112	4 167
KOPĀ	1 193 754	553 031	63 340	53 987	174 475	8 589	27 140	313 193

3.2.10.att. Dažādo projektu grupu izdevumu īpatsvars procentos 2002.gadā